CRC/C/OPAC/ISR/CO/01

14.3.2010

מסקנות ועדת האמנה לזכויות הילד ביחס לפרוטוקול האופציונלי לאמנה בדבר זכויות הילד בנושא מעורבות ילדים בסכסוכים מזוינים[1]

מסקנות מסכמות: ישראל

1. הוועדה בחנה את הדו"ח התקופתי הראשון של ישראל (CRC/C/OPAC/ISR/1)[2] בישיבתה מספר 1475, אשר נערכה ב-19 לינואר 2010, (CRC/C/SR.1475)[3], ואימצה בישיבתה מספר 1501, אשר נערכה ב-29 לינואר 2010 את המסקנות המסכמות הבאות.

הקדמה

2. הוועדה מברכת על הגשת הדו"ח התקופתי הראשון מצד המדינה. הוועדה מקדמת בברכה את המענה בכתב לרשימת הנושאים שהציגה בפני המדינה (CRC/C/OPAC/ISR/Q/1/Add.1)[4]. הוועדה מעריכה את הדיאלוג הפורה עם המשלחת, שייצגה מגזרים רבים, לרבות נציג משרד הביטחון, אשר שפכו אור על יישום הוראות הפרוטוקול האופציונלי, כחלק מהמחויבות הרחבה של ישראל כלפי זכויות הילד בכללותן.

3. הוועדה מזכירה כי את המסקנות המסכמות שלהלן יש לקרוא בצמוד למסקנות המסכמות הקודמות, שהתקבלו ביחס לדו"ח המקדמי של המדינה מה-4 לאוקטובר 2002 (CRC/C/15/Add.195)[5].

4. הוועדה שבה ומצהירה כי על פי אחריות המדינה בהתאם למשפט הבינלאומי והנסיבות הנוכחיות, הוראות האמנה והפרוטוקולים האופציונליים חלות לטובת הילדים המתגוררים ב'שטחים הכבושים', ובפרט ביחס לכל מעשה של רשויות המדינה או סוכניה, אשר עשויים להשפיע על מימוש הזכויות המוגנות על ידי האמנה. הוועדה מדגישה כי בית הדין הבינלאומי (ICJ) יישם בצורה דומה את זכויות האדם והדין ההומניטארי הבינלאומי, כפי שניכר בחוות דעתו המייעצת בדבר ההשלכות החוקיות של הקמת גדר ההפרדה (במקור – The Wall - א.ל.) ב'שטחים הכבושים'[6], ומזכירה את ההתייחסות המפורשת לדין ההומניטארי הבינלאומי בפרוטוקול האופציונלי.

---

[1] http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G10/410/68/PDF/G1041068.pdf?OpenElement

[2] http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/AdvanceVersions/CRC-C-OPAC-ISR-1.doc

[3] http://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/3FED2BD99E70C5B6852576C80052B088

[4] c

http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=4&k=5a&case=131&code=mwp&p3=4

5. הוועדה מציינת את הקושי של המדינה ביישומו המלא של הפרוטוקול האופציונלי. הוועדה מזהה את אווירת הפחד המתמשך, הירי וההרג המכוון ונטול ההבחנה של אזרחי ישראל, לרבות ילדים, בידי ארגונים פלסטיניים חמושים, אשר חלקם מבצעים מתקפות טרור. עם זאת, הוועדה מזהה את ה'כיבוש הבלתי חוקי של הטריטוריה הפלסטינית', ההפצצות על אזורים מיושבים, סיכולים ממוקדים ללא הליך שיפוטי, השימוש הבלתי מידתי בכוח בידי צבא ההגנה לישראל, הרס הבתים והתשתיות, הקמת גדר ההפרדה ומגבלות התנועה המונעות גישה לחינוך, שירותי בריאות, מים נקיים ותעסוקה, אשר כולם משפיעים לרעה על ילדים פלסטינים. הוועדה חוזרת ומציינת שההשפלה היום-יומית של הפלסטינית תורמת להימשכותו של מעגל האלימות.

א. היבטים חיוביים

6. הוועדה מציינת לחיוב את אשרורה של אמנה מספר 182 של ארגון העבודה העולמי[7], בדבר איסור ופעולה מיידית לביטול הצורות החמורות ביותר של עבודת ילדים, אשר אושררה ב-15 למרץ 2005.

7. הוועדה מברכת על קבלת מידע מישראל לפיו ילדים מבקשי מקלט אשר גויסו או נוצלו להשתתפות בסכסוך מזוין קיבלו מעמד של פליט על בסיס מעמדם כילדים-חיילים בסכסוך מזוין.

ב. אמצעים כללים ליישום

אי-הפליה

8. הוועדה מביעה דאגה מההבדלים אשר עדיין קיימים בין הגדרת קטין בישראל בנוגע לילדים ישראלים (גיל 18), לבין ההגדרה בנוגע לילדים פלסטינים ב'שטחים הכבושים' (גיל 16), בהתאם לצו צבאי מספר 132.

9. **הוועדה חוזרת על המלצתה לפיה על המדינה לבטל את צו צבאי מספר 132 בכל הנוגע להגדרת קטין, ולהבטיח כי החקיקה המדינתית תעמוד בקנה אחד עם הוראות האמנה בהקשר זה.**

הזכות לחיים, הישרדות והתפתחות

10. הוועדה מביעה דאגה מההפרות של הזכות לחיים, הישרדות והתפתחות של ילדים תחת סמכות שיפוטה של מדינת ישראל. הוועדה מכירה בהשפעת הלחימה על ילדים בישראל, אך מודאגת מפגיעותם של ילדים פלסטינים באופן שאינו מידתי. הוועדה מביעה דאגה רבה לגבי ההפרות החמורות של זכויות הילדים ברצועת עזה במהלך מבצע "עופרת יצוקה" בדצמבר

2008 וינואר 2009, שנבעה מאלימות בלתי מידתית, העדר אבחנה בין אזרחים ולוחמים, ומניעת סיוע רפואי והומניטרי, כפי שתועד במסקנות ועדת הבדיקה של המועצה לזכויות אדם, אשר אומצו על ידי העצרת הכללית (A/RES/64/10)[8] והמועצה לזכויות אדם (A/HRC/RES/S-12/1)[9]. יתר על כן, הוועדה מביעה דאגה באשר לסכנת הפגיעה בזכות לחיים של ילדים אשר נובעת מקיומם של מוקשים נגד אדם, שהונחו על ידי ישראל בחלקים של ה'שטחים הכבושים', דרום לבנון והגולן ה'סורי הכבוש' (כך במקור - א.ל.).

11. **הוועדה מפצירה בישראל:**

א. לנקוט באופן מיידי באמצעים לשמירה על העקרונות הבסיסיים של מידתיות ואבחנה, בהתאם לדין ההומניטארי הבינלאומי, לרבות אמנת ז'נבה בדבר ההגנה על אזרחים בזמן מלחמה משנת 1949 אשר קבעה סטנדרטים מינימאליים להגנה על אזרחים בעת סכסוך מזוין;

ב. להעניק תשומת לב מיוחדת לזכות לחיים של הילדים הפלסטינים. הוועדה ממליצה עוד למדינה לחדול בדחיפות מהסגר על רצועת עזה ולסייע בהקמה מחדש ושיפוץ של בתים, בתי ספר ובתי חולים;

ג. לפעול בהתאם להמלצות ועדת הבדיקה של המועצה לזכויות אדם, בדגש על אלו הנוגעות באופן ישיר ועקיף לילדים;

ד. לפנות את כל המוקשים נגד אדם מה'שטחים הכבושים', דרום לבנון והגולן ה'סורי הכבוש', ולהסתייע בשיתוף פעולה בינלאומי למטרה זו, ככל שנדרש.

הפצה ומודעות

12. הוועדה מודעת לאמצעים הננקטים בידי המדינה, אך מביעה דאגה מכך כי היקף המודעות לגבי הפרוטוקול האופציונלי בקרב הציבור הרחב נותר נמוך.

13. **הוועדה ממליצה לישראל, לאור סעיף 6(2) לפרוטוקול האופציונלי, לוודא כי הוראות ועקרונות הפרוטוקול האופציונלי יופצו באופן רחב בקרב הציבור הרחב, לרבות ילדים ישראלים ופלסטינים.**

הכשרות

14. הוועדה מביעה דאגה מכך כי גורמים מקצועיים רלוונטיים, בדגש על הצבא, המשטרה ואלו האמונים על אכיפת החוק, לא מקבלים הדרכה ראויה בדבר הוראות הפרוטוקול האופציונלי.

---

[7] ILO Convention 182. Convention Concerning the Prohibition and Immediate Action for The Elimination of The Worst Forms of Child Labour.

[8] http://daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?Open&DS=A/RES/64/10&Lang=E

15. **הוועדה ממליצה לישראל להגביר את ההדרכות בנושא זכויות אדם בכוחות הביטחון, עם דגש מיוחד על הוראות הפרוטוקול האופציונלי. יתר על כן, הוועדה ממליצה לישראל לפתח תכניות להעלאת מודעות, תכניות לימוד ופעילויות הדרכה בדבר הוראות הפרוטוקול האופציונלי לגורמים המקצועיים הרלוונטיים אשר עובדים עם ילדים, בדגש על תובעים, עורכי דין, שופטים, גורמי אכיפת חוק, עובדים סוציאליים, גורמי רפואה, מורים, גורמי תקשורת, ועובדי ציבור מקומיים ומחוזיים. ישראל מוזמנת למסור מידע בהקשר זה בדו"ח הבא שלה.**

מידע

16. הוועדה מביעה צער לאור הסירוב החוזר של ישראל למסור מידע בדבר המצב של ילדים ב'שטחים הכבושים'. יתר על כן, הוועדה מצרה על העדר מידע בדבר מספר הילדים בקבוצות חמושות ומספר הילדים אשר הואשמו ונשפטו בגין עבירות ביטחוניות.

17. **הוועדה מפצירה בישראל לספק מידע רלוונטי בדו"ח התקופתי הבא המוגש בהתאם להוראות האמנה, לרבות מידע ביחס ל'שטחים הכבושים'.**

ג. מניעה

גיוס כפוי

18. הוועדה מביאה בחשבון מידע שהועבר לה על ידי המדינה במהלך הדיון בפני הוועדה, בדבר העובדה שילדים מתחת לגיל 18 אינם יכולים ליטול חלק ישיר בפעולות לחימה, אך מציינת כי ישראל לא עומדת באופן מלא בחובתה בהתאם להוראת סעיף 2 לפרוטוקול האופציונלי עקב העובדה שהיא מייעדת ילדים מתחת לגיל 18 לגיוס כפוי. הוועדה מביעה דאגה ממידע אשר נמסר על ידי המדינה, לפיו ילדים מתחת לגיל 18 יכולים להתגייס ליחידות קרביות.

19. **הוועדה ממליצה לישראל לתקן את חוקיה ולוודא כי מדיניות הגיוס הכפוי תהיה בהתאם להוראות הפרוטוקול האופציונלי.**

גיוס בהתנדבות

20. הוועדה מציינת כי גיל המינימום לגיוס בהתנדבות הוא 17, וכי מתנדבים אלו לא מורשים להשתבץ ביחידות קרביות.

21. **הוועדה מציינת כי מרבית המדינות החברות בפרוטוקול האופציונלי לא מאפשרות גיוס בהתנדבות של ילדים. על כן, הוועדה מעודדת את ישראל להעלות את גיל המינימום לגיוס לצבא ל-18, על מנת לקדם את ההגנה על ילדים באמצעות סטנדרט משפטי גבוה ומקיף יותר.**

---

[9] http://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/13A7589213CE095B85257657004239A1

חינוך במסגרות צבאיות

22. הוועדה מביעה דאגה מכך שתכניות הלימודים המשלבות שירות צבאי ולימודים תלמודיים (ישיבות הסדר), כגון תכניות אשר מעודדות באופן מפורש תלמידים להתנדב לגיוס ולנסות להשתלב בשירות צבאי במסגרת קרבית, עומדות בניגוד לעקרונות החינוך וערכי זכויות האדם המנויים בסעיף 29 לאמנה.

23. **הוועדה ממליצה כי כל מסגרת חינוך צבאי תיקח בחשבון את ערכי זכויות האדם ואת סעיף 29 לאמנה, וכן כי התוכן החינוכי של תכניות אלו יועבר באופן תקופתי לפיקוח של משרד החינוך. יתר על כן, הוועדה ממליצה לישראל להבטיח כי לכל התלמידים, לרבות אלו במסגרות חינוך צבאיות ודתיות, תהיה גישה למנגנון תלונות עצמאי.**

שימוש בילדים כמגנים אנושיים וכמודיעים

24. הוועדה מביעה דאגה עמוקה בדבר הפרקטיקה העקבית לפיה נעשה שימוש בילדים פלסטינים כמגנים אנושיים וכמודיעים למטרות מודיעיניות. יתר על כן, הוועדה מצרה על כך שישראל מסרבת לספק מידע בדבר האופן בו היא מצייתת להחלטת בית המשפט העליון בעניין *עדאלה ואח' נ' אלוף פיקוד מרכז בצה"ל ואח'* (בג"ץ 3799/02, מיום 23 ליוני 2005). בהמשך לדו"חות המעידים על שימוש של כוחות צבא ההגנה לישראל בילדים פלסטינים כמגנים אנושיים, לרבות במהלך מבצע "עופרת יצוקה" בעזה בדצמבר 2008 ובינואר 2009, הוועדה מציינת מידע שהועבר לה על ידי המדינה במהלך הדיון בפני הוועדה, בדבר חקירות שנפתחו בנושא. עם זאת, הוועדה מביעה דאגה בדבר העיכוב והעדר המידע ביחס לתוצאות חקירות אלו.

25. **הוועדה מפצירה בישראל לוודא ציות מלא לדין ההומניטארי הבינלאומי, כמו גם להחלטת בית המשפט העליון בבג"ץ *עדאללה ואח' נ' אלוף פיקוד מרכז בצה"ל ואח'* ולתקן את חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 בהתאם לכך. יתר על כן, הוועדה מפצירה בישראל לחקור במהרה וללא משוא פנים דיווחים בדבר פשעים אלו ולוודא כי האחראים להם יועמדו לדין ויוענשו בהתאם.**

חינוך לשלום

26. הוועדה מציינת מידע אשר נמסר לה על ידי המדינה בדבר מאמצים לקדם חינוך לשלום בבתי ספר בישראל, אך מביעה דאגה כי החינוך לשלום הינו מוגבל במיוחד בישראל וב'שטחים הפלסטינים הכבושים'. הוועדה מביעה דאגה מהנגישות המוגבלת לחינוך ב'שטחים הכבושים'. יתר על כן, הוועדה מביעה דאגה עקב הניגוד בין הערכים המקודמים במערכת החינוך בישראל, ובמיוחד עקב הצביון הצבאי המוגבר של מערכת זו בישראל והוספתם של רכיבים צבאיים בתכניות לימוד החובה בבתי הספר.

27. **הוועדה ממליצה לישראל להבטיח כי תכניות הלימוד יהיו בהתאם לסעיף 29 לאמנה ומעודדת את הוספת תכני חינוך לשלום, ברמה המערכתית, לבתי ספר ישראלים ופלסטינים. למטרה זו, הוועדה מעודדת את ישראל להביא בחשבון את הערה כללית מספר 1 של הוועדה[10], העוסקת במטרות החינוך. הוועדה מעודדת יוזמות משולבות לחינוך לשלום, אשר יכללו ילדים ישראלים ופלסטינים בצוותא.**

ד. איסורים והיבטים רלוונטיים

חקיקה

28. הוועדה מביאה בחשבון את ההוראות בדבר אימונים צבאיים אסורים בחוק העונשין בישראל, אך מביעה דאגה מכך שהחוק אינו כולל באופן פרטני את הפשעים המנויים בפרוטוקול האופציונלי.

29. **על מנת לחזק את האמצעים הבינלאומיים למניעת גיוס ילדים ומעורבותם בסכסוך מזוין, הוועדה מפצירה בישראל:**

א. לתקן את חוק העונשין ולעגן הוראות אשר מפלילות באופן פרטני הפרות של הוראות הפרוטוקול האופציונלי בנושא מעורבות ילדים בסכסוכים מזוינים, וכן לכלול הגדרה להשתתפות ישירה בפעולות איבה;

ב. לוודא התאמה בין כל החוקים, ההנחיות והפקודות הצבאיות לבין הוראות הפרוטוקול האופציונלי.

סמכות שיפוט חוץ-טריטוריאלית

30. הוועדה מציינת את הצהרתה של ישראל כי יש ביכולתה לממש סמכות שיפוט חוץ-טריטוריאלית בנוגע לפשע המלחמה של גיוס ילדים מתחת לגיל 15; אך מביעה דאגה עקב העדר הבסיס המשפטי הספציפי לפיו ניתן יהיה לממש סמכות זו.

31. **הוועדה ממליצה לישראל לבחון את החקיקה ולוודא שהיא מאפשרת לבסס סמכות שיפוט חוץ-טריטוריאלית ביחס לפשעים המנויים בפרוטוקול האופציונלי.**

32. **הוועדה ממליצה לישראל לשקול את הצטרפותה לאמנות הבינלאומיות הבאות, אשר זוכות לתמיכה רחבה בקהילה הבינלאומית:**

א. הפרוטוקול הנוסף הראשון לאמנות ג'נבה מה-12 לאוגוסט 1949, העוסק בהגנה על קורבנות סכסוך מזוין בינלאומי (הפרוטוקול הראשון), 1977;

[10] http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/GC1_en.doc

ב. הפרוטוקול הנוסף השני לאמנות ג'נבה מה-12 לאוגוסט 1949, העוסק בהגנה על קורבנות סכסוך מזוין שאינו בינלאומי (הפרוטוקול השני), 1977;

ג. האמנה בדבר האיסור על השימוש, אגירה, ייצור והעברה של מוקשים נגד אדם ובדבר הריסתם משנת 1997;

ד. חוקת רומא של בית הדין הפלילי הבינלאומי משנת 1998;

ה. האמנה בדבר פצצות מצרר משנת 2008.

ה. הגנה, השבה ושילוב מחדש בחברה

העמדה לדין של ילדים באישומי טרור

33. הוועדה מביעה דאגה עמוקה לאור העובדה שישראל נמנעה מלציית להמלצות אשר ניתנו על ידי הוועדה בשנת 2002 (CRC/C/15/Add. 195, בפסקאות 62 ו-63) ביחס למדיניות המעצר והחקירה של ילדים ב'שטחים הכבושים'. הוועדה מביעה דאגה מכך כי הוראות הצווים הצבאיים (במיוחד צווים מספר 378 ו-1591) עדיין עומדות בניגוד לסטנדרטים בינלאומיים בדבר העמדה לדין של קטינים והזכות להליך הוגן. יתר על כן, הוועדה מציינת בדאגה מידע בדבר ניסיונות לשלב סטנדרטים של העמדה לדין של קטינים במסגרת בתי משפט צבאיים.

34. הוועדה מביעה דאגה עמוקה בדבר דיווחים על יותר מ-2,000 ילדים, חלקם בני גיל 12, אשר הואשמו בביצוע עבירות ביטחוניות בין השנים 2005-2009, הוחזקו במעצר ללא הגשת כתב אישום עד לשמונה ימים והועמדו לדין בפני בתי משפט צבאיים. הוועדה מביעה דאגה במיוחד בשל העובדה שילדים המואשמים בעבירות ביטחוניות נחשפים לתקופות ארוכות של כליאה בתנאי בידוד, התעללות באמצעות תנאים בלתי אנושיים ומשפילים וכן אינם זוכים לייצוג משפטי הולם או שירותי תרגום הולמים, ובני משפחתם אינם יכולים לבקרם עקב איסור כניסתם לישראל. הוועדה מוטרדת ממידע המעיד כי ילדים היו כפופים למעצר מנהלי לתקופות מתחדשות של עד לשישה חודשים. לבסוף, הוועדה מצרה על מתן מידע לא מספק על ידי ישראל בנוגע לנושאים אלו.

35. **הוועדה מפצירה בישראל:**

א. לבטל את צווים צבאיים מספר 378 ו-1591, כפי שהומלץ בשנת 2002;

ב. לחדול מלנהל הליכים פליליים כנגד ילדים בבתי משפט צבאיים וכן לחדול מלעצור אותם במעצר מנהלי;

ג. להבטיח כי סטנדרטים של מערכות משפט לנוער מיושמים ביחס לכל הילדים תחת סמכות שיפוטה של המדינה, ושהליכי המשפט ינוהלו באופן מהיר וללא משוא פנים, בהתאם לסטנדרטים מינימאליים של הליך הוגן;

36. לוודא כי כל הגדרה של פשעי טרור תהיה בהתאם לסטנדרטים ונורמות בינלאומיות, כפי שהומלץ על ידי דווח האו"ם בנושא קידום ושמירה על זכויות אדם וחירויות בסיסיות תוך כדי מאבק בטרור (A/HRC/6/17/Add. 4, בפסקה 55)[11]. יתר על כן, הוועדה ממליצה לישראל:

א. לוודא כי ילדים יוחזקו במעצר אך ורק כמוצא אחרון ולתקופה הקצרה ביותר האפשרית. כאשר ישנו ספק לגבי גילו של העצור, יש להתייחס לצעירים כאילו הם ילדים;

ב. להבטיח כי ילדים, במידה והם מואשמים בביצוע עבירות ביטחוניות, יוחזקו בתנאים ראויים בהתאם לגילם ופגיעותם;

ג. ליידע הורים או קרובי משפחה היכן הילד עצור ולאפשר להם ליצור קשר עימו;

ד. לספק סיוע משפטי הולם, עצמאי וללא תשלום לכל הילדים;

ה. להבטיח לילדים ביקורת שיפוטית תקופתית ללא משוא פנים בנוגע למעצרם;

ו. לוודא כי לילדים במעצר תהיה גישה למנגנון תלונות עצמאי. על דיווחים בדבר יחס אכזרי, בלתי אנושי ומשפיל של עצירים ילדים להיחקר במהירות וללא משוא פנים;

ז. לאפשר פעילויות חינוך ופנאי, כמו גם אמצעים לשילוב מחדש בחברה לילדים שנעצרו;

ח. להעניק לכל עובדי מערכת המשפט לנוער הדרכות בדבר האמנה, הפרוטוקולים האופציונליים וסטנדרטים בינלאומיים אחרים, כמו גם הערה כללית מספר 10 של הוועדה בדבר ניהול מערכות משפט לקטינים (CRC/C/GC/10, 2007)[12].

סיוע לשיקום פיזי ופסיכולוגי

37. הוועדה מציינת את המידע שהועבר לה על ידי המדינה בדבר סיוע פיזי ופסיכולוגי לילדים ישראלים, אך מצרה על העדר מידע בדבר אמצעים מסוג אלו הנגישים לילדים פלסטינים. באופן פרטני, הוועדה מביעה דאגה עמוקה עקב ההשפעות הפסיכולוגיות על ילדים ברצועת עזה, כתוצאה ממבצע "עופרת יצוקה" והעדר סיוע עבורם. יתר על כן, הוועדה מביעה דאגה עקב העדר תכניות שיקום ראויות עבור ילדים אשר נפגעו כתוצאה ממוקשים נגד אדם.

38. לאור הטראומה הפסיכולוגית הנגרמת לילדים כתוצאה מהתקפות לא מידתיות על אזרחים בידי צבא ההגנה לישראל, הוועדה מפצירה בישראל לקבל על עצמה אחריות למתן סיוע בשיקום פיזי ופסיכולוגי של כל הילדים המושפעים מהלחימה, הן ישראלים והן פלסטינים. יתר על כן, הוועדה ממליצה לישראל לתמוך בתכניות פרטניות לילדים אשר נפגעו כתוצאה מפגיעת מוקשים נגד אדם.

---

[11] http://daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?Open&DS=A/HRC/6/17/Add.4&Lang=E
[12] http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/CRC.C.GC.10.pdf

ו. סיוע ושיתוף פעולה בינלאומי

שיתוף פעולה בינלאומי

39. **הוועדה מקבלת בברכה מידע כי ישראל תומכת בהחלטת מועצת הביטחון 1612 (2005)[13] וממליצה כי המדינה תחזק את שיתוף הפעולה שלה עם הנציג המיוחד של מזכ"ל האו"ם בנוגע לילדים וסכסוך מזוין, על מנת ליישם את החלטה זו ואת החלטת מועצת הביטחון 1882 (2009)[14] בכל השטחים תחת סמכות שיפוטה.**

ייצוא נשק

40. הוועדה מכירה בכך שישראל הינה יצואנית נשק משמעותית ומציינת את המידע שהועבר לה על ידי ישראל המעיד כי חקיקה שאומצה בשנת 2007 (חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007) מגבילה את הייצוא של חומרים מעין אלו, בכפוף להערכה אשר מביאה בחשבון את כיבוד זכויות הילדים; עם זאת, הוועדה מביעה דאגה עקב העדר איסור מפורש בדבר ייצוא נשק למדינות אשר ילדים מגויסים בהן או מעורבים בסכסוך מזוין.

41. **הוועדה ממליצה לישראל לאסור באופן מפורש בחקיקה שלה מכירת נשק כאשר היעד הסופי הינו מדינה בה ידוע כי ילדים מגויסים או מעורבים בסכסוך מזוין, או עשויים להיות מעורבים בו.**

ז. מענה השלמות והפצה

42. **הוועדה ממליצה לישראל לנקוט בכל האמצעים הדרושים על מנת לוודא יישום מלא של המלצות הוועדה שלעיל, בין היתר באמצעות הפצתן למשרד הביטחון, משרד החינוך, הממשלה והכנסת, לצורך בחינת הפעולות הנדרשות.**

43. **הוועדה ממליצה לישראל לפרסם לציבור הרחב ובפרט לילדים את הדו"ח הראשון שהוגש על ידה ואת המסקנות המסכמות של הוועדה בנוגע לישראל, וזאת על מנת לפתח דיון ומודעות ביחס לפרוטוקול האופציונלי, ליישומו ולפיקוח על יישום זה. הוועדה מבקשת באופן פרטני כי הפצת המסקנות המסכמות תעשה הן בישראל והן ב'שטחים הפלסטינים הכבושים'.**

ח. הדיווח הבא

44. **בהתאם לסעיף 8(2) לאמנה, הוועדה מבקשת מישראל לכלול מידע נוסף בדבר יישום הפרוטוקול האופציונלי בדו"ח התקופתי הבא אותו היא תגיש בהתאם לאמנה, שמועד הגשתו ב-1 לנובמבר 2008.**

---

[13] http://daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?Open&DS=S/RES/1612%20(2005)&Lang=E&Area=UNDOC
[14] http://daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?Open&DS=S/RES/1882%20(2009)&Lang=E&Area=UNDOC